

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

(повне найменування закладу вищої освіти)

**Географічний факультет**

(назва інституту/факультету)

**Кафедра географії та менеджменту туризму**

(назва кафедри)



**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
навчальної дисципліни**

**Міжнародний туристичний бізнес**

**вибіркова**

(вказати: обов'язкова)

**Освітньо-професійна програма** Міжнародний туризм і туроперейтинг,  
(назва програми)

**Спеціальність** 242 "Туризм і рекреація"  
(вказати: код, назва)

**Галузь знань** 24 "Сфера обслуговування"  
(вказати: шифр, назва)

**Рівень вищої освіти** другий (магістерський)  
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

**Географічний**  
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

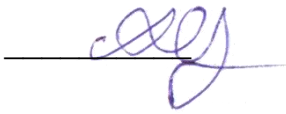
**Мова навчання** українська  
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

**Чернівці 2024 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни **Міжнародний туристичний бізнес** складена відповідно освітньої програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

**Розробник: Скутар Тетяна Дмитрівна**, доцентка кафедри географії та менеджменту туризму, к. геогр. н.

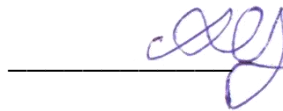
Погоджено  
з гарантом ОП «Міжнародний туризм  
і туроперейтинг»



Олександр КОРОЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму  
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

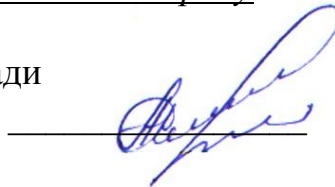
Завідувач кафедри географії  
та менеджменту туризму



Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету  
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради  
географічного факультету



Наталія АНДРУСЯК

**1. Мета навчальної дисципліни** – забезпечити майбутнього фахівця в галузі туризму глибокими знаннями про сучасні тенденції розвитку міжнародного туристичного бізнесу.

**Пререквізити.** Ефективність засвоєння курсу підвищує вивчення таких навчальних дисциплін, як „Зовнішньоекономічна діяльність туристичного підприємства”, „Підприємництво та бізнес-адміністрування в туризмі”, „Ініціативний туроперейтинг”.

## **2. Результати навчання.**

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити такі **компетентності**:

- ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

### **Програмні результати навчання:**

- РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
- РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
- РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
- РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.
- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.
- РН 15. Знати рекреаційні ресурси, туристичну індустрію та інфраструктуру географічних регіонів і окремих країн світу, що визначають їхню спеціалізацію в міжнародному туризмі; уміти здійснювати аналіз і прогнозування їхніх в'їзних і виїзних туристичних потоків.

### 3. Опис навчальної дисципліни

#### 3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Міжнародний туристичний бізнес</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	6,0	180	2	30	15	-	-	135	-	залік

#### 3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
<b>Теми лекційних занять</b>	<b>Змістовий модуль 1. Суть та особливості міжнародного бізнесу</b>					
Тема 1. Вступ до курсу „Міжнародний туристичний бізнес”	2	1	-			1
Тема 2. Суть та особливості міжнародного бізнесу і міжнародного менеджменту	20	4	-			16
Тема 3. Кризовий і ризик-менеджмент у міжнародному турбізнесі	24	4	4			16
Тема 4. Етика ділових відносин у міжнародному бізнесі	20	2	2			16
Тема 5. Підготовка та проведення ділових переговорів	21	3	2			16
Модуль контроль	7	2				5
<b>Разом Модуль 1</b>	<b>94</b>	<b>16</b>	<b>8</b>			<b>70</b>
<b>Теми лекційних занять</b>	<b>Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туристичного бізнесу</b>					
Тема 6. Світовий туристичний ринок: сучасний стан і тенденції розвитку	27	4	3			20
Тема 7. Суть та специфіка мережевої організації міжнародного готельного бізнесу	28	4	4			20
Тема 8. Вплив туристичних ТНК на національну економіку	24	4	-			20
Модуль контроль	7	2				5
<b>Разом Модуль 2</b>	<b>86</b>	<b>14</b>	<b>7</b>			<b>65</b>
<i>Усього годин</i>	<b>180</b>	<b>30</b>	<b>15</b>			<b>135</b>

### 3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Назва: Кейс „Кризовий менеджмент у туризмі” Завдання: Проаналізувати конкретну ситуацію і виконати завдання кейсу Результати: Відповіді на завдання кейсу	4	10
2	Назва: Діловий етикет в країнах світу Завдання: Підготувати презентацію про особливості ділового етикету в одній з країн світу (на вибір) Результати: Доповідь з презентацією	2	5
3	Назва: Ділова гра „Контракт”. Завдання: Виконати завдання ділової гри Результати: Виконане завдання ділової гри	2	5
4	Назва: Кейс „Франчайзинг у туріндустрії” Завдання: Проаналізувати конкретну ситуацію і виконати завдання кейсу Результати: Відповіді на завдання кейсу	3	8
5	Назва: Міжнародні готельні мережі Завдання: Підготувати презентацію про представленість міжнародних готельних мереж на популярних серед українських туристів курортах в одній з країн (за вибором). Результати: Доповідь з презентацією	4	12
<b>Всього</b>		<b>15</b>	<b>40</b>

### 3.4. Самостійна робота\*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть та особливості міжнародного бізнесу і міжнародного менеджменту	17
2	Фактор культури в міжнародному туристичному бізнесі	16
3	Міжнародні туристичні виставки та ярмарки	12
4	Організація та проведення ділових переговорів у туристичному бізнесі	12
5	Міжнародна конкуренція в туристичному бізнесі	12
6	Франчайзинг у міжнародному готельному бізнесі	12
7	Форми ринкових структур у туризмі	10
8	Світовий туристичний ринок: сучасний стан і тенденції розвитку	17
9	Вплив туристичних ТНК на національну економіку	17
10	Підготовка до модульних контрольних робіт	10
<b>Всього</b>		<b>135</b>

\*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

#### 4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, кейс-метод, консультація;
- дискусія, робота в групах;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- ділова гра;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

#### 5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

#### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 6. Засоби оцінювання

**Засобами оцінювання** та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

## 7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

*Форми поточного контролю:*

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

*Форма підсумкового контролю:* залік (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів, під час захистів практичних робіт.

Підсумкові тести та білети (іспит) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

**Визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:**

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №4 від 28 березня 2022 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти:**

- робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

### Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

### Політика академічної доброчесності

Поточний та підсумковий контроль передбачає дотримання правил академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/xel1ulcg/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>) та «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdud03f4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>). Порухенням академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти вважається списування. Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти.

## 8. Література

### Основна література

1. Босовська М.В. Інтеграційні процеси в туризмі: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун т, 2015. 832 с.
2. Геращенко О.О. Сутність та значення ТНК на світовому ринку туристичних послуг. *Економіка. Управління. Інновації*. 2014. № 1. – [Електронний ресурс] – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui\\_2014\\_1\\_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2014_1_27).
3. Даниленко-Кульчицька В. А. Особливості міжнародних туристичних заходів. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 1. С. 207-212. - [Електронний ресурс] – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre\\_2014\\_1\\_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2014_1_29).



4. Етика ділових відносин : навч. посіб. / Лесько О.Й., Прищак М.Д., Залюбівська О.Б. та ін. – Вінниця : ВНТУ, 2011. 309 с.
5. Корсак Р. Тенденції розвитку ділового туризму у світі. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. Вип. 3. С. 118-123. – [Електронний ресурс] – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/eehb\\_2017\\_3\\_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/eehb_2017_3_18).
6. Міжнародна економіка : підручник / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К. та ін.; за ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 416 с.
7. Міжнародний менеджмент : підручник / С.О. Гуткевич, Г.В. Дмитренко, І.Г. Оніщенко, Ю.М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С.О. – Київ : Кафедра, 2015. 535с.
8. Міжнародний туризм: навч. посіб. / Т.В. Божидарнік, Н.В. Божидарнік, Л.В. Савош [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 312 с.
9. Оніщенко В. Менеджмент транснаціональних корпорацій. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2017. № 1. С. 42-56. [Електронний ресурс] – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt\\_2017\\_1\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2017_1_6).
10. Смирнов І.Г. Визначення рівня конкурентоспроможності країн світу в туризмі: сучасні підходи. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2015. № 5-6. С. 37–49. – [Електронний ресурс] – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt\\_2015\\_5-6\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2015_5-6_6).
11. Сучасні тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу: міжнародний та національний досвід : колективна монографія / за заг. ред. А. Ю. Парфіненка. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. С.110-127.

#### *Додаткова література*

1. Бабіна Н.І. Аналіз рейтингу конкурентоспроможності країн у галузі міжнародного туризму. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 3. С. 33-38.
2. Басюк О.В. Аналіз світового досвіду функціонування готельних ланцюгів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 5. С. 23-26.
3. Мальська М.П. Етапи розвитку міжнародного туризму // *Географія та туризм*. – Альтерпрес. – 2013. – Вип.25. – С. 3-10
4. Озерська О. Етикетні правила у діловому спілкуванні японців. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та література*. 2011. Вип. 17. С. 27-29. - [Електронний ресурс] – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU\\_Sm\\_2011\\_17\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Sm_2011_17_10).
5. Скарга О.О. Сучасні тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини. Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. Вип. 2 (02). С. 52-57.
6. Трегубов О.С. Особливості конкуренції в туризмі. *Економіка і організація управління*. 2016. № 2 (22). С. 101-107.
7. UNWTO Tourism Highlights - 2020. – [Електронний ресурс] – URL: <https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284422456>

### *Інформаційні ресурси*

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. <https://www.unwto.org/>
3. <https://www.unesco.org/en>
4. <https://wtcc.org/>
5. <https://www.indexmundi.com/facts/ukraine/international-tourism>
6. <https://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.DPRT>